

3. Az alapszervezetek küldöttei 1968. május 30-ig járási konferencián az alapszervezetek érdekeit védő járási irányító szervezetet választanak.

4. A tanácskozó értekezlet által választott előkészítő bizottság június 30-ig hívja össze a létrehozott járási szervek küldötteinek országos konferenciáját, amely megalakítja a Csehszlovákiában élő magyar ifjúság önálló érdekvédelmi szervezetét.

5. A magyar fiatalok országos értekezlete feladatul adja a megválasztott Ideiglenes Tanácsnak:

1. járjon el a CSISZ SZKB elnökségénél, hogy apparátusában biztosítsanak 3 magyar nemzetiségű dolgozót az országos konferencia előkészítésére.

2. 1968. május 15-ig dolgozza ki az alakuló szervezet programtervezetét, szervezeti szabályzatát; határozza meg a szervezet pontos elnevezését. A jóváhagyott anyagot bocsássa országos megvitatásra.

A csehszlovákiai magyar fiatalok országos értekezletének résztvevői

Új Ifjúság, 1968. április 9. 1. p.

15

Pozsony, 1968. április 7. Az Új Szó szerkesztőségi cikke, amely a dél-szlovákiai szlovákok nevében megfogalmazott március 30-i határozatra reagál.

HARMINCNYOLC...

A Roľnícke noviny 1968. április 4-i számában és a Ľud április 6-i számában¹⁵¹ részleteket közölt 38 Dél-Szlovákiában élő szlovák határozatából,¹⁵² akik tényleges vagy vélt sérelmeiket panaszolják fel. A többi között követelik a nemzeti bizottságokról szóló törvény novellizálását úgy, hogy biztosítsa állampolgári jogaik maradéktalan gyakorlását, a nemzeti bizottságokban pedig arányos képviselőtűket.

Úgy véljük, hogy Dél-Szlovákia magyar dolgozói sem kívánnak mást, sőt a CSEMADOK Központi Bizottságának állásfoglalása egyenesen utal is erre a körülményre, s felhívja a szlovák törvényhozó hatóságok figyelmét, hogy e jogok biztosítására dolgozzanak ki megfelelő intézkedéseket, s ugyanezeket alkalmazzák azokban a falvakban és járáásokban, ahol a magyarok élnek kisebbségben. A harcoss hangú határozat alighanem vesztett volna élességéből, ha megfogalmazóinak alkalmuk lett volna megismerkedni a CSEMADOK Központi Bizottságának állásfoglalásával szlovák nyelven. Sajnos a szlovák sajtószervek elmulasztották annak közlését.

151 Elírás: a *Ľud* 1968. április 5-i számáról van szó. A *Ľud* írására a dokumentumban közölt szerkesztőségi cikknek kívül az *Új Szó* ugyancsak április 7-i számában megjelent *Ki érti ezt...* című jegyzet is reagál.

152 Lásd a 9. sz. dokumentumot.

A határozat nagy súlyt fektet a szlovák iskolák helyzetének felülvizsgálására. Az a véleményünk, hogy magyar részről is indokolt ilyen követelmény, mert az iskolaügyi hatóságok következtlen iskolapolitikája valószínűleg sok kárt okozott nemcsak a magyar, hanem a szlovák iskolaügynek is. Egyetértünk azzal is, hogy rendkívül sérelmes intézkedés volt a Matica slovenská alapszervezeteinek megbénítása. Csak azzal nem érthetünk egyet, hogy az Új Szó március 27-i számában közölt interjú szövegéből néhány mondatot kiragadva és hibásan fordítva, azt a benyomást akarják kelteni, hogy lapunk sovíniszta és irredenta áramlatoknak ad teret. A demokratizálás folyamatában szükség-szerűen orvosolni kell a múlt tévedéseit és hibáit. Amennyiben lapunk teret ad ezek feltárásának, nem öncélúan teszi, hanem az orvoslás érdekében. Ha a tévedéseket és hibákat elhallgatjuk, akkor lemondunk tulajdonképpen az orvoslás lehetőségéről, mert azt a benyomást keltenénk, hogy nincs is mit orvosolni.

Minthogy a közlemény megfogalmazói nem riadtak meg a közönséges szöveghamisítástól sem, kétségbe vonjuk, hogy joguk lenne bármilyen intézkedéseket javasolni, annál is inkább, mert az értekezlet harmincnyolc résztvevője anonimitásban maradt. Kétségbe vonjuk, hogy egy szám és egy alakulóban levő szervezet névtelensége mögé rejtőzve bárkinek és bárkiknek joga lenne egész Dél-Szlovákia nevében nyilatkozni. Nyilván megfélekedtek arról, hogy Dél-Szlovákiában magyar nemzetiségű munkások, mezőgazdasági dolgozók és értelmiségiek is élnek, sőt a lakosság döntő többségét alkotják.

Új Szó, 1968. április 7. 10. p.

16

Pozsony, 1968. április 12. Rudolf Olšínský Magyarok a szlovákok ellen? (Mađari kontra Slováci?) c. írása a *Kultúrny život* című hetilapban, amely a Csemadok Galántai Járási Bizottságának március 28-i állásfoglalását revansistának és a második világháború eredményeit megkérdőjelezőnek minősíti.

MAĐARI KONTRA SLOVÁCI?

Rudolf Olšínský

„A na záver chcem konštatovať, že zo štyridsaťsedem pozvaných prišlo na našu schôdzu 117 ľudí.“ Predseda, ktorý toto povedal, sa nepomýlil. Nebolo tomu naopak. Na zakladajúcu schôdzu Klubu priateľov Matice slovenskej v Galante prišli ľudia (roľníci, remeselníci, robotníci, učitelia a iní) z celého okresu. Pozvaní aj nepozvaní, vítaní však boli všetci. Kde sú príčiny, dôvody tohto záujmu? Udalosti posledných mesiacov prerušili národnostné prímerie na južnom Slovensku (a nie iba tam), akýsi nanútený pakt, ktorý zakazoval či naumožňoval najmä dialóg medzi Slovákmí a Maďarmi. Schádzajú sa schôdze miestnych organizácií Csemadoku, prijímajú uznesenia, schvaľujú rezolúcie, získavajú nových členov, odporúčajú, žiadajú a tvárou v tvár tejto skutočnosti začínajú sa organizovať aj Slováci a pre nastofovanie svojich národných a kultúrnych problémov nepoužívajú už iba tribúny vytvorené, ale usilujú sa vraviť z tribúny, ktorá sa